

Πλατφόρμα διευκόλυνσης για τη μεταβίβαση μμε

Συστάθηκε από το ΒΕΑ και πέντε Ευρωπαίους εταίρους

ΕΝΑ πρωτοποριακό διαδικτυακό εργαλείο, που θα παράσχει κάθε χρήσιμη πληροφορία που αφορά τη μεταβίβαση των επιχειρήσεων εντός ή εκτός οικογενειακού ιστού, θα έχουν στη διάθεσή τους από την επόμενη εβδομάδα οι Έλληνες μικρομεσαίοι επιχειρηματίες. Πρόκειται για την πλατφόρμα tok-tok.biz., την οποία θα διαχειρίζεται το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΒΕΑ) ως ο επικεφαλής εταίρος ευρωπαϊκού διακρατικού προγράμματος. Μέσω αυτής της πλατφόρμας, όσοι ενδιαφέρονται να μεταβιβάσουν ή να αγοράσουν κάποια επιχείρηση θα μπορούν να έρθουν σε επαφή με πωλητές ή αγοραστές επιχειρήσεων όχι μόνο από όλη την Ευρώπη, αλλά από όλο τον κόσμο. Με τη συμβολή του ΒΕΑ, αλλά και των άλλων φορέων που θα συμμετάσχουν στο έργο, πωλητές και αγοραστές θα έχουν τη δυνατότητα να διερευνήσουν τις προοπτικές μεταβίβασης ή απόκτησης μιας επιχείρησης. [ΣΕΛ. 5]

Διαδικτυακή πλατφόρμα tok-tok.biz για τη μεταβίβαση επιχειρήσεων

Ενημέρωση από το ΒΕΑ στο πλαίσιο διακρατικού προγράμματος

■ Ένα πρωτοποριακό διαδικτυακό εργαλείο, που θα παράσχει κάθε χρήσιμη πληροφορία που αφορά στη μεταβίβαση των επιχειρήσεων εντός ή εκτός οικογενειακού ιστού, θα έχουν τη διάθεσή τους από την επόμενη εβδομάδα οι Έλληνες μικρομεσαίοι επιχειρηματίες. Πρόκειται για την πλατφόρμα tok-tok.biz, την οποία θα διαχειρίζεται το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΒΕΑ), ως ο επικεφαλής εταίρος ευρωπαϊκού διακρατικού προγράμματος. Μέσω αυτής της πλατφόρμας όσοι ενδιαφέρονται να μεταβιβάσουν ή να αγοράσουν κάποια επιχείρηση θα μπορούν να έρθουν σε επαφή με πωλητές ή αγοραστές επιχειρήσεων όχι μόνο απ' όλη την Ευρώπη, αλλά απ' όλο τον κόσμο.

ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ του ΒΕΑ, αλλά και των άλλων φορέων που θα συμμετάσχουν στο έργο, πωλητές και αγοραστές θα έχουν τη δυνατότητα να διερευνήσουν τις προοπτικές μεταβίβασης ή απόκτησης μιας επιχείρησης.

Ειδικότερα, οι ενδιαφερόμενοι να πουλήσουν ή να αγοράσουν μια επιχείρηση θα αναρτούν την αγγελία τους στον εν λόγω ιστοτόπο και στη συνέχεια οι διαχειριστές του έργου θα αναλαμβάνουν σε καθεστώς πλήρους προστασίας να φέρουν σε επαφή αυτούς που «ταϊριάζουν».

Η δημιουργία της συγκεκριμένης πλατφόρμας εκτιμάται ότι θα βελτιώσει σημαντικά το ποσοστό της επιτυχούς μεταβίβασης των επιχειρήσεων εκτός του οικογενειακού περιβάλλοντος, κάτι αποτελεί σημαντικό πρόβλημα για χιλιάδες ελληνικής κυρίως μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Πέραν της μεταβίβασης των επιχειρήσεων εκτός οικογένειας, στον ιστοτόπο θα υπάρχουν πληροφορίες και τις ορθές πρακτικές μεταβίβασης εντός και εκτός οικογένειας. Υπολογίζεται ότι στην Ελλάδα αν και κάθε έτος επιχειρείται η μεταβίβαση περίπου 20.000 έως 25.000, το ποσοστό αποτυχίας είναι πολύ μεγάλο.

Εκτιμάται ότι οι επιτυχείς μεταβιβάσεις επιχειρήσεων σε νεότερα στελέχη ή μέλη του οικογενειακού τους περιβάλλοντος αγγίζουν μόλις το 3% το χρόνο με αποτέλεσμα πολλές χιλιάδες επιχειρήσεις να οδηγούνται σε λουκέτο, χάνοντας το κεφάλαιο, την τεχνογνωσία, το πελατολόγιο και το χώρο λειτουργίας τους.

Το πρόβλημα δεν είναι μόνο ελληνικό, αλλά πανευρωπαϊκό. Υπολογίζεται ότι εκατοντάδες χιλιάδες είναι οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση που αυτή τη στιγμή καλούνται να ολοκληρώσουν το εγχείρημα της μεταβίβασης της επιχείρησής τους, καθώς, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία, το 1/3 των επιχειρηματιών της Ε.Ε., κυρίως αυτών που διαχειρίζονται οικογενειακές επιχειρήσεις, θα αποσυρθούν κατά τα δέκα επόμενα έτη.

Οι εκτιμήσεις αναφέρουν ότι η μεταβίβαση των επιχειρήσεων μπορεί να έχει επιπτώσεις για έως 690.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις και 2,8 εκατομμύρια θέσεις απασχόλησης κάθε έτος. Οι μεταβιβάσεις επιχειρήσεων είναι περιπλοκές και πάρα πολύ συχνά δεν πηγαίνουν καλά, όχι επειδή η επιχείρηση απ' εαυτής δεν είναι βιώσιμη, αλλά ακριβώς λόγω των προβλημάτων κατά τη φάση της μεταβίβασης.

Υπ' αυτό το πρίσμα και προκειμένου να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης, η Ε.Ε. επισήμανε ότι θα πρέπει να βελτιωθεί το οικονομικό περιβάλλον και τα μέτρα υποστήριξης για τις μεταβιβάσεις, εντούτοις πολύ λίγα

Στην Ελλάδα, αν και κάθε έτος επιχειρείται η μεταβίβαση περίπου 20.000 έως 25.000, το ποσοστό αποτυχίας είναι πολύ μεγάλο.

πράγματα έχουν γίνει προς αυτή την κατεύθυνση.

Προβλήματα στη διαδοχή

Οι σημαντικότερες διαπιστώσεις και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις κατά το στάδιο της μεταβίβασης και διαδοχής, σύμφωνα με τις έως τώρα διαπιστώσεις, ιεραρχούνται ως εξής:

- **Ελλιπής ενημέρωση για τη διαδικασία μεταβίβασης επιχειρήσεων.** Το καθεστώς για τις απαιτούμενες ενέργειες και τα σχετικά δικαιολογητικά και αιτήσεις που χρειάζονται κατά τη μεταβίβαση δεν είναι απολύτως σαφή. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να διερευνήσουν από μόνι τους τις ενέργειες της μεταβίβασης. Το πρόβλημα αυτό αφορά κατά κύριο λόγο ατομικές επιχειρήσεις και παρουσιάζει ιδιαίτερη ένταση στην περιφέρεια.
- **Απαίτηση έκδοσης νέας άδειας λειτουργίας.** Η απαίτηση για την έκδοση νέας άδειας λειτουργίας με τη μεταβίβαση της επιχείρησης δυσχεραίνει τη διαδικασία της μεταβίβασης. Τόσο το φορολογικό κόστος όσο και πιθανές πολεοδομικές διατάξεις που δεν επιτρέπουν την ίδρυση νέων επιχειρήσε-

- ων, αποτελούν εμπόδιο στη διαδικασία της μεταβίβασης. Το πρόβλημα κατά κύριο λόγο αφορά μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και γίνεται εντονότερο στις ατομικές επιχειρήσεις. Επίσης, εμφανίζεται σε πολλές περιπτώσεις επιχειρήσεων των οποίων η δραστηριότητα (και η έκδοση άδειας λειτουργίας) υπόκειται σε συγκεκριμένες υγειονομικές και πολεοδομικές διατάξεις.
- **Ελλείψη κινήτρων.** Η δυσχερής κατάσταση της οικονομίας -η οποία αποτελεί παράμετρο δυσκολίας μεταβιβάσεων ΜΜΕ- κάνει τους μετέχοντες στη μεταβίβαση να επιζητούν οικονομικά κίνητρα που θα τους διευκολύνουν.
- **Υψηλή φορολογία κατά τη μεταβίβαση.** Είναι χαρακτηριστικό ότι η υψηλή φορολογία αναφέρεται ως πρόβλημα κατά κύριο λόγο στις επιχειρήσεις που δεν έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία μεταβίβασης. Επίσης, αφορά σε επιχειρήσεις με εμπορική και μεταποιητική δραστηριότητα, όπου τα αποθέματα και οι πρώτες ύλες αποτελούν αντικείμενο φορολόγησης.
- **Προσαρμογή του προσωπικού.** Το «παλιό» προσωπικό δυσκολεύεται από τη μία να λειτουργήσει με τον ίδιο τρόπο με το διάδοχο και από την άλλη ο

διάδοχος δεν είναι συνήθως ικανοποιημένος από την απόδοση του προσωπικού και προτιμά σταδιακά να το αλλάξει. Αφορά σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπου η οργάνωση και η λειτουργία της επιχείρησης είναι στενά συνδεδεμένη με τον ιδιοκτήτη της. Η αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος -που συνήθως συνεπάγεται αλλαγές και στη λειτουργία της επιχείρησης- συνήθως δημιουργεί θέμα προσαρμογής του υφιστάμενου προσωπικού.

• **Ικανότητες και δεξιότητες του διαδόχου.** Σε πολλές περιπτώσεις ο διάδοχος (ιδιαίτερα όταν πρόκειται για συγγενή α' βαθμού) δεν έχει τις ίδιες ικανότητες και ταλέντο με το μεταβιβάζοντα, με αποτέλεσμα να τίθεται σε κίνδυνο η επιτυχή λειτουργία της επιχείρησης στο άμεσο μέλλον. Η διαπίστωση αυτή παρατηρείται κατά κύριο λόγο στην περιφέρεια και πολύ λιγότερο στα αστικά κέντρα. Εκεί να κάνει με την «αναγκαστική» ενσασόληση του διαδόχου με τα τεκταινόμενα σε οικογενειακές επιχειρήσεις, εξαιτίας της έλλειψης εναλλακτικών επιλογών δραστηριοποίησης και επαγγελματικής αποκατάστασης.

• **Συρρίκνωση του κλάδου.** Ο κλάδος στον οποίο ήδη δραστηριοποιείται η μεταβιβαζόμενη επιχείρηση συρρικνώνεται, παράλληλα πολλές φορές και με οικονομική παρακμή της περιοχής όπου βρίσκεται η έδρα της.

• **Ελλείψη επιχειρησιακής μνήμης μετά τη μεταβίβαση.** Κατά τη μεταβίβαση ατομικών επιχειρήσεων, όπου απαιτείται η έκδοση νέας άδειας λειτουργίας, παρατηρείται το φαινόμενο ΜΜΕ με πολυετή λειτουργία να αντιμετωπίζονται ως νεοσύστατες, κυρίως σε ό,τι αφορά στο καθεστώς ενισχύσεων. Το πρόβλημα αυτό αναπάττει κυρίως σε ατομικές επιχειρήσεις.

• **«Ατυπη» μεταβίβαση επιχειρήσεων, κυρίως εξαιτίας της αδυναμίας έκδοσης άδειας λειτουργίας, λόγω πολεοδομικών απαγορεύσεων κυρίως, αλλά και εξαιτίας των φορολογικών επιβαρύνσεων της μεταβίβασης.** Αφορά ατομικές επιχειρήσεις συγκεκριμένων κλάδων (π.χ. συνεργεία, ζυλουργεία κ.λπ.), τα οποία βρίσκονται σε ισόγειους χώρους πολυκατοικιών.

• **Χαμηλό επίπεδο κατάρτισης των διαδόχων.** Σε πολλές περιπτώσεις ο διάδοχος αναλαμβάνει «αναγκαστικά» την ευθύνη λειτουργίας της επιχείρησης, λόγω έλλειψης προοπτικής απασχόλησής του σε άλλο αντικείμενο, παρά τη χαμηλή πολλές φορές μόρφωσή του.

• **Δυσκολία μεταβίβασης λόγω αδυναμίας εύρεσης διαδόχων.** Αποτελεί παράγοντα που δυσχεραίνει τη διαδικασία μεταβίβασης. Αφορά ατομικές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και έχει έντονη περιφερειακή διάσταση, κυρίως σε περιοχές με φθίνουσα οικονομική δραστηριότητα.

[SID:8085733]

Στόχος η πληροφόρηση

Το TOK-TOC, που αποτελεί ακρωνύμιο του διακρατικού έργου «Transfer Of Knowledge - Transfer Of Human Capital», έχει στόχο την παροχή χρήσιμων πληροφοριών στους μικρομεσαίους επιχειρηματίες για τη διαδοχή και μεταβίβαση των επιχειρήσεών τους σε νεότερα στελέχη ή μέλη του οικογενειακού τους περιβάλλοντος, καθώς παρατηρούνται φαινόμενα υψηλών ποσοστών διακοπής αυτών των επιχειρήσεων λίγο μετά τη μεταβίβαση. Εκτός του ΒΕΑ, που αποτελεί τον επικεφαλής, στο έργο συμμετέχουν το Πανεπιστήμιο Strathclyde του Ηνωμένου Βασιλείου, το Εμπορικό Επιμελητήριο της Βαρκελώνης, το Ινστιτούτο Επιχειρηματικής Ανάπτυξης της Friesland (Ολλανδία), ο δήμος του Κάρντζαλι (Βουλγαρία) και το Τεχνολογικό Πάρκο της Λετονίας.